GELYKHEID, VRYHEID; BROEDERSCHAP.

A°. 1801. N°. 119

BINNEN-LANDSCHE

BATAAFSCHE COURANT.

Donderdag den 24 September — *Het 7 Jaar der Bat. Vryheid*

BATAAFSCHE REPUBLYK.

HAARLEM *den* 21 *September.* In plaats van den Burger *P. Rops Gz.*, die uit hoofde van weigering van deszelfs stemrecht vervallen verklaard is, is op Vrydag l.l. in het 60. District, Hoofdplaats *Haarlem*, tot Representant des *Bataafschen* Volks, verkoozen de Burger *L. C. Vonk;* en tot deszelfs Plaatsvervanger de Burger *P. van Zonsbeek.*

LEYDEN *den* 21 *September.* Mr. *D. K. Wyckerheld Bisdom*, heeft als Hoofdschont, en Mr. *D. van Halteren* als Lid van het Collegie van Justitie deezer Stad, den Eed afgelegd, en hebben beide deeze Burgers in die qualiteit sessie genoomen.

DE HAGE *den* 23 *September.* De Heer *Charles Pinckney*, benoemd Minister van de vereenigde Staaten van *Noord-America* by het Hof van *Madrid*, is alhier uit eerstgemelde landstreek over *Amsterdam* geärriveerd, en zal binnen kort naar deszelfs bestemming vertrekken.

UITVOEREND BEWIND.

DE HAGE *den* 23 *September.* De beide Directeuren *Ermerins* en *van Swinden*, hun Medelid *van Haersolte* niet erkennende als President, woonen thans geene Vergadering van de 3. hunner Medeleden meer by, edoch blyven als vooren, hunne Locaalen op 't zogenaamde Oude Hof occupeeren, en worden ook voor 't overige als vooren, in hunne qualiteit erkend en behandeld, offchoon op heden de spraak gaat (doch waar voor geen de minste grond is) dat gemelde Directeuren, door hunne Medeleden, zouden zyn vervallen verklaard van hunne Posten, hoewel het vry zeeker is, dat door de 3. Leden van het Uitvoerend Bewind by monde van den Griffier *Daeselaer*, aan de twee overige Directeuren is afgevraagd geworden, of zy *al* of *niet* verkiezen de Vergadering van het Uitvoerend Bewind by te woonen? — doch waar op, zo men wil, nog geen antwoord zoude zyn gegeeven. — Belangende de Agent van Finantie, als mede die van Oeconomie, verneemt men, dat dezelve niet hebben geöbtempereerd aan het Besluit van de 3. Leden van het Bewind, om den Burger *van Haersolte* als President van het Uitvoerend Bewind te erkennen, maar stellig blyven weigeren daar aan gehoor te geeven; doch, voor zo ver het bekend is, is het onwaar, dat dezelve van hunne Posten zouden zyn vervallen verklaard.

Het Commando over het geheele Garnizoen deezer Residentie is door de drie fungeerende leeden van het Uitvoerend Bewind gesteld in handen van de *Franschen* Generaal en chef *Augereau*, welke den 21. deezer de navolgende orde heeft uitgevaardigd.

„Het *Bataafsche* Volk op dit oogenblik in elke Gemeente beezig zynde, om deszelfs stem uit te brengen over een Voorstel, het welk aan hetzelve is gedaan door deszelfs Regeering, beveelt de Opper-Generaal alle *Fransche* en *Bataafsche* Militairen, dienende by het leger, van wat rang zy ook mogen zyn, uitdruklyk aan, zig van dit werk volstrekt vreemd te houden, en zig direct noch indirect daar mede te bemoeyen."

„De pligt der gewapende Magt, in eene dergelyke omstandigheid, en altyd, is de openbaare rust, de verschuldigde achting voor de persoonen en eigendommen, en de eensgezindheid welke tusschen dezelve en de Burgerlyke Magten tot bereiking van dit doeleinde moet plaats hebben, te handhaven."

„De Opper-Generaal gelast, dat het tegenwoordig bevel voor het front van elke Compagnie of Detachement der *Fransche* en *Bataafsche* corpsen, het leger uitmaakende, voorgeleezen zal worden."

(*geteekend*) AUGEREAU.

De copie is overëenkomstig het register.

De Brigade Generaal, Chef van den generaalen Staf.

COMMES.

De Major *Schimmelketel*, commandeerend Officier van de Lyfwagt, zig op deszelfs eed aan 't Vertegenwoordigend Lighaam beroepende en aldus zwarigheid gemaakt hebbende, zig aan den Commandant van 't Garnizoen te onderwerpen, werd provisioneel geärresteerd, (doch 's anderen daags weder ontslagen,) terwyl de hem in rang opvolgende Officier, obedieerde. Daarënboven verneemt men, dat van wegen 't Uitvoerend Bewind aan onderscheidene Geconstitueerde Magten bevelen uitgevaardigd zyn, om de thans regeerende 3. Directeuren als 't Uitvoerend Bewind te respecteeren. Van het al of niet obediëeren aan dit bevel, kan men weinig of niets met zekerheid melden; zo veel is bekend, dat 't Departementaal Bestuur van *Texel*, uit hoofde van de daar aan ontbreekende formulieren door de Staatsregeling voorgeschreeven, geweigerd heeft, de bekende Proclamatie van den 14. deezer, te doen afkondigen of verzenden; en daarvan zo aan 't Uitvoerend Bewind als aan 't Vertegenwoordigend Lighaam, by eene Missive heeft kennis gegeeven. Met nadere berigten heeft men echter, dat 't voormeld Departementaal Bestuur van *Texel*, met 3. tegen 2. stemmen, tot het intrekken der voorsz. Resolutie en het promulgeeren der meergemelde Proclamatie, besloten heeft.

GELYKHEID, VRYHEID.

ADVERTENTIE.

DE AGENT VAN FINANCIEN, I. J. A. GOGEL, adverteert aan de Houders van Obligatiën gesproten uit de 169ste Ligting, ten behoeve van het voormalig Gewest ZEELAND gedaan, rentende 3 per Cent, welken ter Conversie in de maand October aanstaande zyn opgeroepen, dat, ingevolge Besluit van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republyk van den 13. Augustus ll., de gemelde Obligatiën, tot nadere dispositie van hetzelve Bewind, aan het Bureau ter Verwisseling der Staatsschulden niet zullen worden aangenomen.

In den Haag, den 22. *September* 1801.

Het zevende Jaar der Bataafsche Vryheid.

Ter Ordonnantie van voornoemden Agent.

T. C. DE BORDES.

ADVERTENTIE.

DE EERSTE COMMISSARIS VOOR DE FRANSCHE TROUPES IN SOLDY DER BATAAFSCHE REPUBLIEK zal, ingevolge bekoomen authorisatie van den *Agent van Oorlog*, en onder deszelfs nadere approbatie, aanbesteden het leveren en distribuëren van de benodigde VIVRES, FOURAGES, BRANDHOUT EN LEGSTROO, VOOR DE AUXILIAIRE FRANSCHE TROUPES IN DIENST VAN DEEZE REPUBLIEK, voor zo verre zy zig binnen de Grenzen van dezelve bevinden; benevens de benodigde VIVRES, FOURAGES, BRANDSTOFFEN EN LEGSTROO VOOR DE NATIONAALE ARMÉE, en zulks voor den tyd van twaalf Maanden, beginnende met den 21. December 1801. en eindigende met den 20. December 1802., of van den 1. Nivose 10. Jaar tot 30. Frimaire 11. Jaar der Fransche Republiek.

Dierhalven worden alle Burgers en Ingezetenen deezer Republiek, welke mogten inclineeren tot deeze GENERAALE LEVERANTIE VAN BROOD, VLEESCH, ZOUT, AZYN, RYST, GENEVER, HAVER, HOOY, STROO, LEGSTROO EN BRAND, OVER DE GEHEELE REPUBLIEK, met de bepaaling omtrent de ryzingen en daalingen der Markten, zo als zulks by de Conditiën nader wordt omschreeven, verzogt, vóór of uiterlyk op den 18. October aanstaanden, Franco in te zenden aan het Commissariaat voor de Fransche Troupes in den *Haag*, een gedetailleerde opgaaf van den Prys voor ieder Articul, tot welken men zig met deeze Leverantie zoude willen chargeeren; dezelve met een Motto of Spreuk onderteekenende en hunne naamen en die der Borgen, in een apart verzegeld Briefje, het zelfde Motto tot opschrift hebbende, 'er by te voegen, zullende omtrent alle de ingezonden pryzen de stiptste geheimhouding in acht genomen worden.

Dadelyk na den 18. October voornoemd zullen alle de ingekomene aanbiedingen worden geöpend, ten einde te beslissen welke der ingezondene voor den Lande het minst drukkende zyn; zullende als dan het verzegeld Briefje, behoorende tot het alzo geöordeeld stuk, worden geöpend, en de Zender of Zenders genodigd om zig te vervoegen by het Commissariaat voornoemd, ten einde met hetzelve te contracteeren, waarop vervolgens de approbatie van den *Agent van Oorlog* zal worden ingenoomen; zullende echter geen Contract worden aangegaan dan met Lieden, welke de nodige vereischten en bekwaamheid bezitten en solide Borgen zullen kunnen stellen: ook zal niet gecontracteerd worden met die geenen, die te vooren zullen hebben bekend gemaakt onder welk motto zy hun aanbod hebben ingeleverd, of die aan iemand, wie hy zy, tot het Commissariaat behoorende, hunne Pryzen zullen hebben mede gedeeld, of zig op de eene of andere wyze trachten te insinuëeren.

Alle ingekomene Stukken zullen by het Commissariaat voornoemd zorgvuldig worden bewaard tot deszelfs decharge.

De Gegadigdens worden by deezen aangemaand om geene onbepaalde pryzen op te geeven, of voor eenig articul geene prys te bepaalen, noch te stellen voor een zeekere prys minder te leeveren dan een ander, vermits zulks niet anders kan strekken dan om de overige Gegadigdens te decourageeren, en zig op eene indirecte wyze van de Leverantie meester te maaken.

Daar het verlangen van den Eersten Commissaris is, om zo veel mogelyk ieder Burger in de gelegenheid te stellen, om niet blindelings, maar met volkomen kennis van zaaken naar deeze Leverantie te kunnen dingen, en de ondervinding echter geleerd heeft, dat verscheiden gegoede Burgers zig aan dezelve hebben onttrokken, als niet genoegzaam begrypende, of somtyds ook wel, door daarby belanghebbenden, verkeerd onderrigt zynde, de gronden waarnaar de verhooging en vermindering der pryzen wordt besloten, zo heeft dezelve nodig geöordeeld, ter kennisse van het publyk te brengen, dat de Primitive prys, waar naar de berekening van ryzing of daaling zal geschieden, genomen wordt over de geheele Maand Augustus 1801. Waaromtrend, zo wel als omtrent alle andere onderwerpen van het Contract, een ieder alle mogelyke elucidatie en onderrigting zal gegeeven worden.

Ten einde het Publiek volleedig bekend te maaken met de verpligtingen der Aannemers, heeft de Eerste Commissaris goed gevonden de Bestekken en Conditiën, waarop deeze Leverantie zal worden aanbesteed, te doen drukken, en daarvan een genoegzaam getal Exemplaaren aan de volgende Municipaliteiten af te zenden, met minzaamst verzoek daar aan de nodige publiciteit te geeven, als aan de Municipaliteiten van *Alkmaar*, *Amsterdam*, *Arnhem*, *Asjen*, *Brielle*, *Bergen op Zoom*, *Breda*, *'s Bosch*, *Dordrecht*, *Doesburg*, *Deventer*, *Delft*, *Gouda*, *Gorinchem*, *Goes*, *Groningen*, *den Haag*, *Helvoetsluis*, *Leyden*, *Leeuwarden*, *Middelburg*, *Nymeegen*, *Rotterdam*, *Utrecht*, *Zierikzee*, *Zwoll* en *Zutphen*.

Den Haag, *den* 22. *September* 1801.

Het zevende Jaar der Bataafsche Vryheid.

J. W. JANSSENS.

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

NB. NB. JACOB DE GELDER, *Mathematicus* in de *Hage*, zal, gedurende deezen Winter, te beginnen met den 5. October 1801., en te eindigen met den 30. Maart 1802., ten huize van den Burger VAN SCHINGEN, in het *Hollandsche Coffy-huis*, aldaar, voor jonge lieden en andere persoonen, de *beginselen der Wiskundige Weetenschappen te doceeren*, alle weeken, *des Maandags*, *Dingsdags*, *Donderdags en Vrydags van* 4 *tot* 5½ *à* 6 *uuren in den namiddag*, op zodanige voordeelige en onkostbaare conditiën en voorwaarden, als waar op men zig, ten huize van den Burger *S. van de Graaff*, Boekverkooper, in het laage agterom, nader kan informeeren, by wien ook eene inteekeningslyst is leggende.

UITENLANDSCHE BERIGTEN.

OOST-INDIËN.

In het begin van Maart heeft de *Engelsche* regeering de eerste berigten van de verrigtingen der jongst uitgezeilde Esquaders bekomen. Het schip de *Antelope*, den 6. dier maand uit de Straat van *Babelmandel* te *Bombay* aangekomen, heeft de tyding gebragt, dat de Commodore *Blankett* zig in de *Roode* zee bevond, en dat de troepen, onder bevel van den Colonel *Murray*, aan land gekomen, en zig van het Eiland *Babelmandel* hadden meester gemaakt.

RUSLAND.

De Vorst van *Swartzenberg*, die onze Monarch over deszelfs troonsverheffing, van wegen den *Roomsch*-Keizer, is komen gelukwenschen, vertrok den 18. Augusty van *Petersburg* naar *Weenen* terug. Omtrent denzelfden tyd is de nieuwe *Portugeesche* Gezant, Marquis *de Nice*, ten Hove aangekomen.

DEENEMARKEN.

De jonge Graaf van *Löwendahl*, welke voor eenigen tyd met gewigtige depêches naar *Petersburg* gezonden werd, is den 11. September van daar te *Coppenhagen* terug gekomen. Hy heeft het ongeluk en het verdriet gehad, dat op zyne heenreize, in de *Zweedsche* of *Finlandsche* Stad *Abo*, zyne depêches, die althans geen voorwerp van baatzugt zyn konden, hem ontstoolen zyn, welk politiek schelmstuk zonderlinge vermoedens heeft doen ontstaan. Gelukkig waren 'er Duplicata nagezonden met een Kotter, die behouden is overgekomen, en waarmede de Graaf, nu van eene landreize afgeschrikt, is terug gekeerd; hebbende hy terstond na zyne aankomst de antwoord-depêches van den Ambassadeur, zynen Vader, in eene byzondere Audientie aan den Kroonprins overhandigd. Zedert houdt hy zyne kamer; misschien uit voorzorg of uit onpasselykheid, zo niet uit hoofde van een huis arrest, als eene ligte straffe voor zyne nalaatigheid hem opgelegd.

De Graaf van *Bernstorff*, kort na zyne terugkomst uit *Engeland* door eene onpasselykheid weerhouden, heeft met het eind van Augusty het bestuur van het departement der buitenlandsche zaaken weder aanvaard, en aan de leden van het Corps Diplomatique te kennen gegeeven, dat zy zig voortaan op nieuw omtrent de zaaken hunner Hoven regtstreeks aan hem kunnen wenden. Alles schynt aante luiden, dat deeze Minister weinig genoegen, en ons land weinig vrugts uit deszelfs zending naar *Engeland* getrokken heeft. Het Gouvernement heeft besloten, het getal onzer oorlogschepen aanmerkelyk te vermeerderen, en jaarlyks een veel grooter aantal nieuwe te doen aanbouwen, dan tot nog toe gebruikelyk geweest is; terwyl men tevens eene tweede kweekschool voor Cadets der Marine zal oprigten.

CIS-ALPYNSCHE REPUBLYK.

Onze Generaal *Lecchi* is, in den aanvang van September, van zyne reize of zyne zending naar *Parys* teruggekomen. Het schynt niet, dat dezelve eenige verandering heeft te weeg gebragt in het besluit van het *Fransch* Gouvernement omtrent de nieuwe organisatie onzer troepen; want dezelven zyn reeds werkelyk uit hunne garnizoens plaatsen in aanmarsch, om zig ten dien einde by de *Adda* en de *Tessino* te vereenigen. De Generaal *Monnier*, geweezen Commandant der *Fransche* Armée, bevindt zig nog

(*Het vervolg op de tweede bladzyde.*)

te *Milaan*, en heeft het voorkomen, van in eene goede verstandhouding te zyn met zynen opvolger, den Generaal *Murat*, by wien hy den 3. September ter maaltyd geweest is, benevens twee leeden van ons Gouvernement. Wy zien hier uiterlyk niet dan teekenen van vriendschap en vertrouwen, en begrypen dus niet, hoe men buitenlands kan uitstrooyen, dat de Eerste Consul onze onafhankelyke Republyk aan den geweezen Groot-Hertog van *Toscaanen* zou willen wegschenken, even gelyk voormaals de Republyk *Venetien* aan den Keizer, en nu onlangs *Toscaanen* aan den Erfprins van *Parma*. Het Tractaat van *Luneville* heeft immers den Groot-Hertog zyne schadevergoeding toegezegd in *Duitschland*, in welke Landstreek plaats genoeg is in te ruimen, wanneer de groote Magten, die alles beslissen, slegts onder elkander eens kunnen worden, welke der kleine Magten daartoe hunne Staaten zullen behooren af te staan.

DUITSCHLAND.

De Ryksvergadering te *Regensburg* heeft den 12. September wederöm eene Zitting gehouden, waarin echter geene nieuwe stemmen zyn uitgebragt over het gewigtig punt der *Schadevergoedingen*. Maar ten minsten hebben de Ministers van *Oostenryk* en *Boheemen* eindelyk hunne instructiën ontfangen, en men onderstelt dus, dat men in eene volgende Zitting het gevoelen des Keizers zal te weeten komen. Voorloopig verspreidt men, dat die Monarch eene Ryks-Deputatie zal voorstaan, bekleed met eene onbepaalde volmagt ter beslissing, en buiten *Regensburg*, vreemd van aller invloed, raadpleegende. Het zy men in deezen wel of kwalyk gegist hebbe, het is althans geenzins bevreemdend, dat de Keizer zo traag en schoorvoetend geweest is, om zyne meening te uiten, en eindelyk, verpligt om zig te verklaaren, zelfs by zyn advys zyne byzondere meening over de hoofdzaak agterhoudt, en alles aan eene Ryks-Deputatie wil hebben overgelaaten. Immers, *Pruisfen* en *Frankryk*, en met deezen de Waereldlyke Ryks-Vorsten in het algemeen, vereenigd in gevoelens gelyk in belangen, hebben besloten de *Geestelyke* Ryks-Vorsten van *Duitschland* op te offeren, en dit hun voorneemen openlyk aangekondigd. Zal nu de Keizer medewerken, om die leeden van het *Duitsche* Staatslighaam te vernietigen, die in hem alleen alle hunne hoop en vertrouwen stellen, en die altoos de sterkste steunsels van het Keizerlyk gezag in het Ryk geweest zyn? Of zal hy, zig de zaak deezer getrouwe Vrienden aantrekkende, als het ware terug keeren op zyne stappen, ten opzigte zyner eigene onderhandelingen met *Frankryk*, dezelven afbreekende op het oogenblik, dat het Tractaat van *Luneville* zyn volkomen beslag moet krygen? dit is inderdaad eene zeer harde en onaangenaame wisselkeuze, welke het *Oostenrykseh* Gouvernement, dat gaarne den Vreede zoude willen behouden, en dat na zo veele uitputting den Vreede noodig heeft, noodwendig in verleegenheid moet brengen. Geen wonder dus, dat deszelfs tegenwoordig staatkundig stelsel zo lang voor het publyk een raadsel geweest is, waarvan men nu misschien de eerste ontknooping zoeken moet in het gebeurde te *Munster*.

Het bestuur der algemeene Staatszaaken aan het *Weener*-Hof heeft eene gewigtige verandering ondergaan. Ten einde derzelver behandeling in één middenpunt saam te brengen, heeft de Keizer eenen Raad opgerigt onder den naam van *Staats*- en *Conferentie Ministery*, welke door zyne Majesteit in persoon gepræsideerd wordt, en in drie departementen, van buitenlandsche, binnenlandsche zaaken en van Oorlog verdeeld is; onder welk laatste ook de Marine begreepen wordt. Aan het hoofd van deeze onderscheidene departementen zyn de Graaf van *Trautmansdorf*, van *Collowrath* en Aartshertog *Karel* geplaatst, en van den 7. September, den dag, op welken deeze nieuwe inrigting in werking gebragt is, heeft de afzonderlyke Staatsraad voor binnenlandsche zaaken opgehouden. Deeze verandering is kort te vooren voorafgegaan door het afscheid van den Graave van *Colloredo*, welken men verzekert in 'sKeizers ongenade vervallen te zyn, en benevens zyne gemalin, die de eerste post by de Keizerin bekleedde, eerstdaags het Hof te zullen verlaaten.

Eindelyk is het rechtsgeding tegen de *Fransche* Emigranten, op bevel des Konings van *Pruisfen* te *Bayreuth* geärresteerd, begonnen. Den 9. September opende eene tot dat einde benoemde Regeerings-Commissie haare zittingen, en deed voor eerst *Imbert Colonnes* voor zig brengen, aan wien eene menigte by hem gevondene papieren voorgelegd werden; intusschen doet het langduurig uitstel, het welk dit onderzoek heeft moeten lyden, en de wyze, waarop het thans aangevangen is en voortgezet wordt, met reden vreezen, dat men nog lange naar de eindelyke uitspraak zal moeten wagten, en de beschuldigden dus nog eenen geruimen tyd al het harde eener gerekte hegtenis zullen moeten verduuren.

Sints eenen geruimen tyd waren de gezamentlyke kooplieden der stad *Koningsberg* beezig met het doen oprigten eener algemeene Beurs van koophandel. Dit gebouw is thans voltooid, en den 4. September, onder het houden eener redevoering, en by een gepast muzyk, plegtig ingewyd. Het vertoont een eenvoudig, maar schoon, uiterlyke, en naar men verneemt, zullen de kosten der opbouw over de 100,000 guldens beloopen hebben.

HELVETISCHE REPUBLYK.

De algemeene *Helvetische* Landsvergadering, welke den 7. September te *Bern* geöpend is, houdt haare zittingen op het Stadhuis, in de zaal van den voormaaligen Souverainen Raad. Zy bestaat uit 81. leden, welke allen in de eerste byëenkomst tegenwoordig waren. Zie hier de Aanspraak, by deeze gelegenheid door den provisioneelen Voorzitter *Ruttiman* gedaan.

„Gy zyt geroepen, om te raadplegen over het ontwerp van Staatsregeling, den 29. Mey l.l. publyk gemaakt. Gy moet eindelyk eene duurzame orde van zaken in de *Helvetische* Republyk daarstellen. In dit beslissend tydstip zyn aller oogen op U gevestigd. Uw tyd is te kostbaar om U met veele woorden te onderhouden. Men moet arbeiden en zulks met snelheid, men moet de zaaken van den staat als die der byzondere persoonen behandelen; 'er zyn kostbare oogenblikken, die men ter regter tyd moet weeten waar te neemen, en die, zonder dat, onherroepelyk verlooren zyn."

„By het begin der veertiende eeuw ontsproot de vryheid in *Zwitzerland*: mogt het begin der negentiende eeuw dezelve aldaar nogmaals zien ontluiken! De tyd moet ons veele zaaken geleerd hebben. Zedert drie jaaren bevonden wy ons als op koolen vuurs. Onze vryheid is uit de arme hutten van een volk van veehoeders ontsproten. Dat wy niet uit het oog verliezen welke onze oorsprong was. Ons vaderland telt meer daken van stroo dan pragtige paleizen, en het is uit de laatsten, dat dikwerf de slaverny haaren oorsprong neemt. Laat ons intusschen ons wagten van de konsten en weetenschappen te veragten. Zy veredelen het menschlyk geslagt; hun zagt licht geeft het leven en de sterkte, verheft den mensch tot het gevoel zyner waardigheid, en maakt hem waarlyk vry. Treedt voorwaards. Iedere omwending is eene zegepraal. De overwinnaar kan als grootmoedig held handelen, maar dat hy geen afstand doe van zyne rechten. Werpt de rechten van den mensch niet als een vraagstuk op, maar treedt voorwaards langs den weg der rechtvaardigheid; zy alleen zal ons redden van het verlies onzer zeden, en een volk zonder zeden is geen volk meer. Dat de godsdienstige denkbeelden, dat het bezef van een eeuwig Weezen, dat de christlyke instellingen ons onophoudelyk tot betere menschen en betere burgers vormen! Vlei het volk niet, want de vleijery doet de volken, even gelyk de koningen, te gronde gaan. Dat de strenge spaarzaamheid, waaraan *Zwitzerland* deszelfs voorgaand geluk te danken had, zig op nieuw onder ons koome vertoonen. Dit beginsel is, en voor de byzondere persoonen en voor de staaten, hetzelfde; reekent niet zo zeer op de inkomsten, die wy kunnen inzamelen, dan wel op de uitgaven, die men kan uitspaaren. De landbouwer en de konstenaar zyn by ons buiten staat om aanmerklyke lasten te dragen. Laat de bittere gedagte aan het voorgevallene agter. Vergeet de persoonen, en red de zaak. — Waar is de geen, die waanen kan in den loop deezer veel te lange omwenteling geenen misstap begaan te hebben? Bedenkt, dat het menschlyk verstand zig dikwyls bedriegt, maar dat het hart goed kan blyven, dat het steeds de vryheid en het vaderland kan beminnen. Deeze dag is de eerste van een nieuw tydpunt."

„Poogt van alle de *Helvetiers* een eenig huisgezin te maaken. Dat de broeders zig gezamentlyk verheugen en zig gezamentlyk bedroeven; dat zy zig gezamentlyk nederleggen en opstaan, gelyk onze voorvaders. Weest onverbreekelyk eensgezind. De oude spreuk blyft altoos gepast: „*De eendragt maakt de zwakste magten sterk, de tweedragt doet de magtigsten omkomen.*" Bedient u van de ondervinding van het voorledene, om aan het toekoomende eene rigting te geeven, welke nog in uwe magt is. Wakker de Nationale geestdrift op. Verheft de eer der Natie; dat elk trotsch zy een *Zwitzer* te heeten, en dat die naam tot roem onder de buitenlanders worde. Gy zult tot dat gewenscht doel geraaken, indien de orde van zaaken, die gy gaat vestigen, de rust en den vreede tot ons terug roept, indien zy onze vryheid en onafhanglykheid verzekert."

„Begeeft u met yver, maar met voorzichtigheid aan het werk. Verwerpt niet het geen zeker goed is, om dat geen na te jaagen wat U beter schynt, maar niet dan op de hoop gegrond is. Laat het U niet beneden U dunken iets aan den tyd over te laaten. Dat, wat het meeste dringt, is, het provisioneele met eene vaste orde van zaaken te verwisselen. Maak die orde duurzaam: alsdan zullen alle *Helvetiers* tot in de laate nageslagten U zegenen. Dat God zynen zegen op uwen arbeid schenke!"

De Burger *Reinhard*, voormaalige *Fransche* Minister by onze Republyk, is den 9. September van *Bern* vertrokken.

GROOT-BRITTANNIËN.

Den 9. September ontfing onze Admiraal *Nelson*, in zyn verblyf te *Deal*, door een brik de tyding, dat de *Fransche* flotille te *Boulogne* uit de haven geloopen was, en op de rheede het anker had laaten vallen. Terstond gaf hy aan de schepen, die, wegens het onstuimig weder, te *Duins* waren binnengeloopen, bevel, om insgelyks weder in zee te steeken, waarop ook oogenbliklyk de *York*, de *Isis*, de *Eugenia*, de *Gannet*, de *Gier*, de *Diligence*, de *Discovery*, benevens de brander de *Overwinning*, en de brikken de *Plumber*, de *Eclips*, de *Ferreter*, de *Snipe*, de *Mallard*, de *Bruiser* en de *Lynx* onder zeil gingen, blyvende in *Duins* agter de schepen de *Overyssel*, de Admiraal *Lutwidge*, de *Amazone*, de Lord *Nelson*, de *Leyden*, de *Alkmaar*, de *Shannon*, de *Toreres*, de *Hound* en de *Autumn*; de bombardeer-galjooten de *Vulcano*, de *Vesuvius*, de *Terror*, de *Zebra*; de branders de *Nancy* en de *Alkers*; de brikken de *Locust*, de *Jackal*, de *Bold*, de *Constant*, benevens het advys-jagt de *Express*.

De *Oostindische* Compagnie heeft door brieven van haaren Agent *Barker* te *Aleppo*, gedateerd den 15 July, de tyding ontfangen, dat het fregat van Z. M., *de Iphigenia*, op de kruistogt voor *Alexandrien* door een ongelukkig toeval verbrand is, waar by echter niemand is omgekomen.

De correspondentie tusschen *Douvres* en *Calais* verslapt geenzints; elken dag ziet men Parlementairen heen en weder gaan. De publyke Fondsen, die daar door te *Parys* zo spoedig gereezen zyn, hebben ook op onze beurs de ryzing van één per cent ondergaan. Met dat alles kan men niet zeggen, dat de onderhandeling voorwaards gaat; zo zy nog niet afgebrooken is, heeft men ten minsten grond om te gelooven, dat zy weder zo zeer verflaauwen zal, als voor eenige maanden; zelfs gaat men zo ver in gissingen, dat men zegt dat de Heer *Pitt* weder in het Ministery zal komen. — Volgens het Dagblad der Tegenparty, *de Morning Post*, zyn de zwarigheden daar uit ontstaan, dat Lord *Hawkesbury* sommige punten volstrekt niet wilde toestaan, waaromtrent de

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

andere Ministers meer toegevoegd waren; den 15. September zou omtrent dit onderwerp weder een Staatsraad gehouden worden.

Van de *Hollandsche* troepen, die men uit het eiland *Wight* naar *Ierland* gezonden had, zyn 'er twee duizend weder op gemelde Eiland terug gekomen. Door de Koning een generaal Pardon voor de gedeserteerde Matroozen heeft afgekondigd, komen 'er zeer veelen weder op onze Vlooten terug. Op het fregat *de Loire* alléén zyn 'er dertig weder gekeerd, die nu ook hun aandeel aan de pryzen vorderen, die in hun afweezen gemaakt zyn; één Matroos van het schip *the Majestic* vraagt voor zyn gedeelte 700. pond sterl.

FRANSCHE REPUBLYK.

De ratificatien van het gesloten Tractaat met den Keurvorst van *Beyeren* zyn den 14 September, op de gewoone wyze, te *Parys* uitgewisseld. De vorige Keizerlyke Gezant, Graaf *Lodewyk* van *Cobentzel*, nu door zynen Neef Graaf *Philip* opgevolgd, is met allen spoed naar *Weenen* terug gekeerd, zo dat hy, den 12. September laat te *Straatsburg* aangekomen, zig niet heeft opgehouden, maar den geheelen nagt doorgereisd. Vóór zyn vertrek, heeft hy van ons Gouvernement eene kostbare epaulet van diamanten ten geschenke ontfangen. Onze benoemde Gezant naar *Weenen*, de Burger *Champagny*, kwam eerst den 10. September te *Straatsburg*, en zoude zig aldaar nog eenige dagen ophouden.

De Generaal *Lasnes*, Bevelhebber der 16. Militaire Divisie, die zig onlangs naar *Duinkerken* heeft begeeven, heeft aan alle de Officieren, zynen Staf uitmaakende, bevel gezonden van zig ten spoedigsten by hem te komen vervoegen; eenige Zee-Prefecten hebben zig insgelyks naar *Duinkerken* begeeven, alwaar zy de krygsraaden bywoonen, die by den Contre-Admiraal *Nielly* gehouden worden. Van *Ryssel*, *Douay* en *Arras* zyn ook verscheidene corpsen infantery en jagers te paard vertrokken, als mede artillery en allerlei krygsbehoeften, om zig naar *Calais* te begeeven. Volgens alle de schikkingen, die men thans ziet maaken, schynt het zeeker, dat de reeds zedert lang beraamde expeditie tegen *Engeland*, in het begin der maand October ten uitvoer gebragt zal worden, byaldien de voorafgaande schikkingen van Vreede tusschen *Engeland* en *Frankryk* niet tot stand komen. Het leger van *Boulogne* is den 13. deezer maand door drie Battaillons éclaireurs en eene Divisie artillery te paard, uit *Parys* komende, versterkt.

De eerste stormen der herfst-evening hadden de *Engelschen*, die in het canaal voor onze havens kruisten, genoodzaakt in de hunne binnen te loopen; de kalmte, welke weldra hierop volgde, veroorloofde hun, hunne vorige standplaats te herneemen; dan, onze canonneerbooten hadden hun weeten te voorkomen; uit de haven van *Boulogne* uitgeloopen, zyn zy dezelfde posten gaan bezetten, alwaar zy den Admiraal *Nelson* zo roemryk hadden afgeslagen, ditmaal versterkt met drie bombardeer galjooten van de eerste groote, en weldra gevolgd door twee anderen van eene gelyke soort. De flotille, welke te *Calais* gestationeerd ligt, is minder gelukkig geweest; de noorden-wind, die de *Engelschen* terug gebragt heeft, houdt ook onze schepen in die haven opgeslooten, en het *Engelsch* esquader blyft, by afweezigheid van Lord *Nelson* onder bevel van den Heer *Somerville*, met een aanzienlyk aantal oorlogsvaartuigen voor dezelve kruissen.

Terwyl het noordelyk gedeelte onzer Republyk tot nog toe vry algemeen bevryd schynt te zullen blyven van de zwaare en duurzaame winden, welke gewoonlyk de nagt-evening voorafgaan of verzellen, heeft in het zuidelyk deel, de zee-haven *Marseille* den 31. Augustus eene korte maar vreeslyke orkaan moeten verduuren, welke onder anderen een *Genueesch* schip, by het uitloopen der haven, op de rotsen der kust geworpen heeft, alwaar het met manschap en lading vergaan zou zyn, zo het niet aan den moed van het scheepsvolk van twee onzer sloepen gelukt ware, met levensgevaar het zelve te redden.

*** By de Boekverkoopers *C. VAN DEN DRIES en ZOON* te Rotterdam wordt uitgegeeven: DE GEHEIME SCHRYFKUNST OF BRIEFWISSELING, dat is de kunst om elkanderen alles wat men wil in allerhande taalen te schryven, zonder dat een derde, al verstaat hy de kunst ook, ooit kan ontraadselen, wat men elkander geschreeven heeft, nieuw uitgevonden, duidelyk ontvouwd, en ten algemeenen nutte bekend gemaakt door een geoeffend Liefhebber, met uitslaande Tafels tot het geheim Schrift en Keurwoorden; de prys is 11. stuivers. Dit aardig en nuttig Werkje kan om het klein getal niet in Commissie verzonden, maar moeten voor rekening ontboden worden.

NB. NB. *SNEYDERS, VAN TIENEN en COMP.*, in den *Haag*, geeven uit en hebben alöm aan hunne Correspondenten verzonden: JANUS, No. 64. zynde een zeer interessant Nommer, in groot 8vo. — En zyn te bekoomen nog eenige weinige complete Exemplaaren van 't voorgevallene van den 16. tot den 21. September; tot deeze completteering behooren de navolgende stukken als. de Bylaag No. 2., de Blixem No. 80., 81. en 82., te samen in gr. 8vo. à 8 en één halve stuiv.

Door J. J. STUERMAN, in de Hage.